

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Zagreb, 25. ožujka 2020.

Preporuka postupanja u domovima zdravlja/ pružateljima zdravstvene zaštite na primarnoj razini

Prema naputcima HZJZ i nadležnih epidemioloških službi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti potrebno je uložiti napore u informiranje pučanstva primarno usmjereno na dva cilja:

- Kontrolirati ili eliminirati ulazak pacijenata s respiratornim simptomima unutar prostora doma zdravlja na način da pacijenti pričekaju svoj red ili u prostoru za izolaciju ili vani na otvorenom.
- Smanjiti broj dolazaka kroničnih pacijenata bez akutnih zdravstvenih tegoba i to aktivnijim nadzorom pacijenata putem telefona.

Iznimno je važno uspostaviti učinkovit sustav **trijaže koji počinje još u domu oboljele osobe**. Nužno je sve korisnike zdravstvene zaštite upoznati da u slučaju postojanja simptoma respiratorne infekcije (povišena temperatura, kašalj, otežano disanje, kratki dah), moraju obavezno **najprije telefonski kontaktirati svojeg liječnika** ako su u posljednjih 14 dana:

1. boravili u području zahvaćenom novim koronavirusom SARS-CoV-2
2. bili u kontaktu sa oboljelim od COVID-19.

Ova obavijest o **potrebi telefonskog dogovora** treba biti:

- postavljena na istaknutom i dobro vidljivom mjestu na samom ulazu u dom zdravlja odnosno zdravstvenu ustanovu
- dovoljno velika, čitka i svima razumljiva
- sadržavati kontakt telefonski broj (fiksni ili mobitel) na koji oboljela osoba treba zvati zdravstvenog djelatnika (radi anamneze i prikupljanja podataka o mogućoj zarazi virusom SARS-CoV-2 te dogovora s liječnikom o daljnjem postupanju)
- ako je tako u razgovoru sa liječnikom dogovoreno i osoba se upućuje do doma zdravlja, odmah po dolasku telefonski kontaktira obiteljskog liječnika kako bi obavjestila da je stigla ispred doma zdravlja odnosno zdravstvene ustanove
- osoba koja ima respiratornu bolest za koju se smatra da nije COVID-19, kod dolaska pred zdravstvenu ustanovu mora staviti papirnatu maramicu kojom će pokriti nos i usta

Nakon što osoba/pacijent obavijesti telefonom liječnika ili medicinsku sestru da je stigla, zdravstveni djelatnik dolazi do pacijenta i radi trijažu. Ako kod pacijenta ne postoji sumnja na zarazu SARS-CoV-2 ili na COVID-19, pacijent ulazi u prostor za izolaciju, pri tome ne ulazeći u zajedničke prostore (čekaonica i dr.)

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Rockefellerova 7

HR-10000 Zagreb

T: +385 1 4863 222

F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

Osobe koje imaju sumnju na COVID-19 ne dolaze osobno k svom liječniku obiteljske medicine već ostaju u svom domu i telefonom kontaktiraju nadležnog liječnika obiteljske medicine, ili nadležnog epidemiologa, odnosno telefonom kontaktiraju najbližu 24-satnu hitnu dežurnu COVID-19 ambulantu.

VAŽNO:

1. Pacijent cijelo vrijeme mora imati kiruršku masku ili papirnatu maramicu koja prekriva nos i usta, te ga se mora uputiti da koristi papirnatu maramicu u koju će kašljati ili kihati.

2. Pacijent ne smije koristiti javni prijevoz ni taksu. Preporučeno je da se pacijent do zdravstvene ustanove preveze u vlastitom automobilu ili da ga preveze netko od ukućana odnosno onih osoba s kojima je pacijent i inače bio u bliskom kontaktu. Vozač/ pratnja mora pričekati u automobilu i ne ulaziti u prostorije zdravstvene ustanove. Prilikom vožnje treba održavati udaljenost u socijalnom kontaktu na način da se oboljeli ili osoba sa simptomima smjesti dijagonalno od vozača, i to na stražnje sjedalo iza suvozača. Potrebno je izbjegavati nezaštićeni kontakt s potencijalno oboljelim od COVID-19 i njihovim stvarima, te osobe moraju prekriti nos i usta maramicom. Po završenom prijevozu, provesti higijenu mjesta i kabine brisanjem unutarnjih površina automobila sredstvom za dezinfekciju površina ili dezinfekcijskim maramicama.

TRIAŽA

Obaveza trijaže obuhvaća sve domove zdravlja kako bi postavljenim pitanjima regulirali ulazak pacijenata s respiratornim simptomima u svoje prostore (čekaonice i ostale zajedničke prostore). Pacijentu s respiratornim simptomima treba još tijekom telefonskog razgovora, a najkasnije prije ulaska u prostore doma zdravlja odnosno zdravstvene ustanove, postaviti sljedeća pitanja:

1. **Jeste li boravili unutar prethodnih 14 dana u područjima zahvaćenim koronavirusom SARS-CoV-2?** Opseg zahvaćenosti geografskih područja epidemijom potrebno je **svakodnevno pratiti i provjeravati** na <https://www.hzjz.hr/priopcenja-mediji/koronavirus-najnoviji-podatci/>

Ako je odgovor **DA**, zatražiti od pacijenta da ne ulazi u dom zdravlja odnosno zdravstvenu ustanovu. U slučaju pozitivnog odgovora, konzultirati se s nadležnim epidemiologom. Preporučljivo je da pacijenta do zdravstvene

Ako je odgovor **NE**, a pacijent **ima respiratorne** tegobe i **nije** u posljednjih 14 dana boravio u područjima zahvaćenim epidemijom koronavirusom SARS-CoV-2, potrebno je uputiti pacijenta u prostor za izolaciju ako takav postoji, odnosno zamoliti da pričeka u svom autu ili ispred ulaza u dom zdravlja.

Zdravstveni djelatnik tijekom pregleda pacijenta sa potvrđenim visokorizičnim kontaktom ili sumnjom na COVID-19, treba biti adekvatno zaštićen: nošenje dvostruke kirurške maske ili respiratora (FFP2, po potrebi FFP3 – u slučaju postupaka koji generiraju aerosol ili pacijent kašlje), zaštitnih naočala/vizira, rukavica za jednokratnu uporabu i jednokratnog ogrtača. Treba pokušati smanjiti fizički kontakt s takvim pacijentom kao i njegov kontakt s drugima, nastojati održati se na međusobnoj udaljenosti od najmanje 1 m osim tijekom fizikalnog pregleda.

Nakon provedenog pregleda jednokratna zaštitna oprema odlaze se u za to predviđenu kantu za biološki otpad koja ima poklopac i s tim otpadom postupa se nadalje kao s infektivnim otpadom. Čišćenje i održavanje prostora u kojima se kreću oboljeli od COVID-19 provodi se dezinfekcijskim sredstvima i prema uobičajenom protokolu za čišćenje u zdravstvenim ustanovama, odnosno prema naputcima HZJZ dostupnim na www.hzjz.hr.

2. Treba pacijenta pitati **je li u proteklih 14 dana imao kontakt s osobom zaraženom SARS-CoV-2 virusom, odnosno osobom koja ima ili je imala COVID-19?**

Ako je odgovor **DA**, pacijent ne smije ulaziti u čekaonicu niti druge zajedničke prostore. U slučaju pozitivnog odgovora, konzultirati se s nadležnim epidemiologom.

Osobi koja se telefonski javi liječniku, a koja je unutar zadnjih 14 dana boravila u zahvaćenim područjima, te nema nikakvih simptoma ni znakova infekcije dišnih puteva, treba savjetovati da:

1. ostane kod kuće u **samoizolaciji** i
2. da obavezno **telefonom kontaktira teritorijalno nadležnog epidemiologa** (dati mu kontakt broj) radi provedbe mjerezdravstvenog nadzora. Strani državljani zovu na broj

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Rockefellerova 7

HR-10000 Zagreb

T: +385 1 4863 222

F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

112. Ukoliko je riječ o strancu i potrebi zdravstvenog nadzora, preporučamo da sam liječnik nazove dežurnog teritorijalno nadležnog epidemiologa i obavijesti ga o konkretnom slučaju.

Osobama koje moraju ostati u samoizolaciji potrebno je omogućiti izostanak s posla, bolovanje – privremena nesposobnost za rad, kao i za one koji imaju simptome infekcije dišnih putova, imaju povišenu temperaturu, kratak dah i kašlju. Osoba u samoizolaciji treba biti u svojem domu, a ako je nužan izlazak iz kuće, treba koristiti kiruršku masku ili pokriti nos i usta papirnatom maramicom te što kraće boraviti izvan kuće, uz izbjegavanje javnog prijevoza i izbjegavanje kontakata s drugim ljudima.

Molimo vas da pratite internetske stranice kako biste imali uvid u najnovije podatke o epidemiološkoj situaciji i važećim uputama:

<https://zdravstvo.gov.hr/koronavirus-i-mjere-prevencije/4952>

<https://www.hzjz.hr/medunarodna-istrasivanja/koronavirus-najnoviji-podatci/>

<https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-zarazne-bolesti/pitanja-i-odgovori-o-novom-koronavirusu-2019-ncov/>

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Rockefellerova 7

HR-10000 Zagreb

T: +385 1 4863 222

F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

COVID-19

Procjena rizika kod pacijenata koji osobno dođu u ordinaciju

Trenutna definicija slučaja:

Osoba koja je unutar 14 dana od pojave simptoma bolesti:

boravila u području s mogućom lokalnom transmisijom COVID-19

ILI

bila u kontaktu¹ s oboljelim od COVID-19

I IMA SLJEDEĆU KLINIČKU SLIKU:

- teška akutna respiratorna infekcija koja zahtijeva bolnički prijem s kliničkim ili radiološkim dokazima upale pluća ili akutnog respiratornog distres sindroma ILI
- akutna respiratorna infekcija bilo kojeg stupnja (uključujući barem jedan od navedenih simptoma: povišena tjelesna temperatura, kratak dah ili kašalj) ILI
- povišena tjelesna temperatura nepoznatog uzroka bez drugih simptoma

¹ BLISKI KONTAKTI:

Svaka osoba koja je dulje od 15 minuta imala bliski kontakt (<2 metra* udaljenosti) s laboratorijski potvrđenim slučajem, u bilo kojem okruženju.

*Udaljenost od 1 metra općenito se smatra dovoljnom kako bi se umanjio izravan kontakt s kapljicama, no iz javnozdravstvenih razloga, bliski kontakt definiran je kao udaljenost od 2 metra.

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Rockefellerova 7

HR-10000 Zagreb

T: +385 1 4863 222

F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

COVID-19

UPUTE ZA PACIJENTE KOJI SU BORAVILI UNUTAR PRETHODNIH 14 DANA U PODRUČJIMA ZAHVAĆENIM KORONAVIRUSOM ILI SU IMALI KONTAKTE VISOKOG RIZIKA

- 1. NE ULAZITE U PROSTOR DOMA ZDRAVLJA**
- 2. PRIČEKAJTE DOK NETKO NE DOĐE DO VAS**
- 3. NAZOVITE svog nadležnog liječnika ili
najbližu 24-satnu hitnu COVID-19
ambulantu**